

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 sierpnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Baran
Sędziowie:	SSA Hanna Nowicka de Poraj (spr.) SSA Teresa Rak
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa B. D.

przeciwko Gminie Miejskiej K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 19 października 2016 r. sygn. akt I C 116/14

1. zmienia zaskarżony wyrok:

- w punkcie I w ten sposób, że kwotę 81 846 zł obniża do kwoty 75 310,24 zł

(siedemdziesiąt pięć tysięcy trzysta dziesięć złotych dwadzieścia cztery grosze) i oddala powództwo w zakresie tego obniżenia,

- w punkcie III w ten sposób, że kwotę 8 717 zł obniża do kwoty 6 697 zł (sześć tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt siedem złotych);

2. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 1677 zł (jeden tysiąc sześćset siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Barbara Baran SSA Teresa Rak

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 81.846 zł z odsetkami liczonymi w wysokości ustawowej od kwoty 44.892 zł od dnia 27 lutego 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (punkt I sentencji), w pozostałym zakresie powództwo oddalił (punkt II sentencji), zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 8.717 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt III sentencji) oraz nakazał ściągnąć od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 951,20 zł tytułem uzupełnienia brakującej części wynagrodzenia biegłego (punkt IV sentencji).

W motywach orzeczenia jako bezsporne Sąd Okręgowy wskazał następujące okoliczności:

W wykonaniu decyzji z 27 października 1994 r., na mocy której Prezydent Miasta K. przydzielił M. W. (1) lokal mieszkalny nr (...) przy ul. (...) w K., 7 listopada 1994 r. została z nią zawarta umowa najmu tego mieszkania. Jako osoby uprawnione do zajmowania z nią tego lokalu wskazano jej męża, dwóch synów, synową oraz dwóch wnuków.

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla K. (...) w K. z dnia 13 czerwca 2011 r., sygn. akt I C 749/10/K nakazano pozwanym R. W., M. W. (2), Ł. W. i P. W., aby opuścili i opróżnili z osób i rzeczy wyżej opisany lokal mieszkalny i wydali go powodowi w tamtej sprawie – Gminie Miejskiej K. – w stanie wolnym (punkt I). W punkcie II powyższego wyroku Sąd ustalił, że pozwanym przysługuje prawo do lokalu socjalnego, który dostarczy im Gmina Miejska K., a w punkcie III wstrzymał wykonanie punktu I do czasu złożenia pozwanym przez Gminę Miejską K. oferty najmu lokalu socjalnego.

Ponadto, Sąd I instancji ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 14 grudnia 2011 r. B. D. zawarła umowę sprzedaży nieruchomości położonej przy ul. (...) w K., na podstawie której nabyła ją od poprzedniego właściciela Z. G.. Dla przedmiotowej nieruchomości Sąd Rejonowy dla K. (...) w K. prowadzi księgę wieczystą o nr (...). W dniu 28 lutego 2013 r. Powódka zawarła ze Z. G. umowę przelewu wierzytelności, na mocy której nabyła m. in. wierzytelność z tytułu nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym przez Sąd Rejonowy dla K. (...) w K. w dniu 30 kwietnia 2010 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 1861/10/K. Mocą tego orzeczenia nakazano pozwanym R. W., M. W. (2) oraz Ł. W. zapłatę na rzecz powoda w tamtym postępowaniu – Gminy Miejskiej K., zapłatę solidarnie kwoty 24.915,41 zł (z tytułu odszkodowania i innych opłat związanych z korzystaniem z lokalu za okres od 1 grudnia 2008 r. do 30 września 2009 r.); uprzednio przedmiotową wierzytelność nabył poprzednik prawny powódki na mocy umowy przelewu wierzytelności z 28 lutego 2013 r. zawartej z Gminą Miejską K.. Lokal mieszkalny nr (...) znajduje się na pierwszym piętrze w trzykondygnacyjnym, murowanym budynku prawdopodobnie z lat 20. XX wieku. Budynek pokryty jest papą i dachówką. Stan techniczny klatki schodowej jest przeciętny (schody drewniane, balustrada metalowa, brak windy). Dojazd do budynku odbywa się drogą o powierzchni asfaltowej. Lokal zamieszkały przez państwa W. składa się z 3 pokoi, kuchni, łazienki, wc, pomieszczenia gospodarczego oraz korytarza. Jego łączna powierzchnia wynosi 93,30 m⁽²⁾. Do 1 lipca 2013 r. do lokalu przynależał jeszcze 1 pokój z odrębnym wejściem od klatki schodowej o powierzchni 14 m⁽²⁾. Niektóre okna w mieszkaniu są wykonane z (...), inne są drewniane skrzynkowe. Podłoga w kuchni jest pokryta linoleum, w pokojach znajduje się parkiet, który w przedpokoju jest dodatkowo pokryty wykładziną. Ściany w zależności od pomieszczeń, są pokryte glazurą, lamperią lub powłoką farby malarskiej. Usytuowanie budynku zapewnia dobry dostęp do komunikacji miejskiej, obiektów handlowo-usługowych, kulturalnych i oświatowych; w pobliżu znajdują się P., sklepy, szkoła i kościół. Lokal mieszkalny jest zaniedbany, natomiast stan techniczny samego budynku przy ul. (...) w K. uległ poprawie od czasu nabycia go przez powódkę – B. D. sukcesywnie od połowy 2013 r. przeprowadza w nim remonty, wymienia instalacje, w 2014 r. wykonała remont schodów, oficyny, wymieniła drzwi i okna w budynku. W lokalu zamieszkują R. W., Ł. W. i P. W.. Wysokość możliwego do uzyskania czynszu wolnorynkowego za lokal mieszkalny nr (...) kształtowała się następująco w poszczególnych okresach: w 2011 r. – 17,75 zł za m⁽²⁾ tj. 1.904,58 zł miesięcznie, w 2012 r. – 16,95 zł za m⁽²⁾ tj. 1.818,74 zł miesięcznie, w 2013 r. do 1 lipca (kiedy zajmowana powierzchnia wynosiła 107,3 m⁽²⁾) – 16,19 zł za m⁽²⁾ tj. 1.737,19 zł miesięcznie, w 2013 r. po 1 lipca (kiedy zajmowana powierzchnia wynosiła 93,30 m⁽²⁾) – 16,86 zł za m⁽²⁾ tj. 1.573,04 zł miesięcznie,

w 2014 r. – 16,10 zł za m⁽²⁾ tj. 1.502,13 zł miesięcznie, w 2015 r. – 15,38 zł za m⁽²⁾ tj. 1.434,95 zł miesięcznie. Mnożąc powyższe wartości przez czas, za który powódka dochodzi odszkodowania otrzymujemy następujące kwoty: 1.404,66 zł za okres od 14 grudnia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. (0,58 miesiąca), 21.824,88 zł za 2012 r. (12 miesięcy), 10.423,12 zł za okres od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2013 r. (6 miesięcy), 9.438,20 zł za okres od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. (6 miesięcy), 18.025,56 zł za 2014 r. (12 miesięcy), w tym za okres od 8 stycznia 2014 r. – 387,64 zł (8/31 x 1.502,13 zł), 14.493 zł za okres od 1 stycznia 2015 r. do 3 listopada 2015 r. (10,1 miesiąca). Suma wyżej wskazanych kwot wynosi 75.310 zł, w tym za okres od 14 grudnia 2011 r. do 8 stycznia 2014 r. (odszkodowanie pierwotne dochodzone przez powódkę, które obejmuje również odsetki od żądanej kwoty) jest równa 43.179 zł. Ceny brutto za 1 m⁽³⁾ dostarczanej wody i odebranych ścieków przez Miejskie Przedsiębiorstwo W. (...) w K. w latach 2011-2015 kształtowały się następujący sposób: 7,48 zł w 2011 r.; 8,53 zł w 2012 r.; 9,03 zł w 2013 r.; 9,55 zł w 2014 r.; 9,88 w 2015 r. Do czasu założenia licznika pomiaru poboru wody w lokalu nr (...) (do 30 czerwca 2013 r.) powódka naliczała należności za wodę i odprowadzenie ścieków w zryczałtowany sposób, przyjmując, że każda z zamieszkujących w lokalu osób zużywa 7 m⁽³⁾ wody w miesiącu (4 osoby x 7 m⁽³⁾) x obowiązująca w danym miesiącu stawka za m⁽³⁾. 1 lipca 2013 r. został zainstalowany przedmiotowy licznik. Odczyty dokonane przez powódkę wskazały następujące zużycie: od 1 lipca 2013 r. do 30 października 2013 r. – 62 m⁽³⁾; od 1 listopada 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. – 22 m⁽³⁾; od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. – 162 m⁽³⁾; od 1 stycznia 2015 r. do 9 listopada 2015 r. – 86,88 m⁽³⁾. Powódka dokonywała stosownych wpłat na rzecz Miejskiego Przedsiębiorstwa W. (...) w K.. Opłaty za dostarczanie wody i odbiór ścieków, mając na uwadze powyższe dane, kształtowały się w następujący sposób: za okres od 14 grudnia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. – 104,72 zł; za 2012 r. – 2.866,08 zł; za okres od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2013 r. – 1.517,04 zł; za okres od 1 lipca 2013 r. do 30 października 2013 r. – 559,86 zł; za okres od 1 listopada 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. – 198,66 zł; za okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. – 1.547,10 zł; za okres od 1 stycznia 2015 r. do 9 listopada 2015 r. – 878,13 zł. Suma powyższych należności wynosi 7.671,59 zł. W 2014 r. państwo W. wpłacili powódce łącznie kwotę 3.950 zł, w tym trzykrotnie kwotę po 1.000 zł tytułem zużycia wody. Wysokość opłat za wywóz nieczystości stałych od 2011 r. do 2015 r. przedstawia się następująco: 23,52 zł za grudzień 2011 r. (za połowę miesiąca będzie to zatem kwota 11,76 zł); 73 zł miesięcznie za 2012 r., łącznie 876 zł; 73 zł miesięcznie do 30 czerwca 2013 r. łącznie 438 zł; 64,50 zł miesięcznie od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. łącznie 387 zł; 50,00 zł miesięcznie od 1 stycznia 2014 r., łącznie 1.100 zł (do 3 listopada 2015 r.) Suma wskazanych należności za okres dochodzony pozwem to 2.812,76 zł, w tym do końca 2013 r. była to kwota 1.712,76 zł. Odpis pozwu został doręczony stronie pozwanej 12 lutego 2014 r.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał art. 4 ust. 2, art. 14 ust. 1, art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, art. 417 § 1 k.c. oraz art. 361 § 1 i 2 k.c. Sąd I instancji podniósł, iż w niniejszej sprawie przesłankami, których wystąpienie należało rozważyć były: bezprawność zaniechania gminy (polegającego na niedostarczeniu lokalu socjalnego osobom eksmitowanym z lokalu będącego własnością powódki, a co za tym idzie zaniechaniem podjęcia przez nią czynności umożliwiających wierzycielowi przeprowadzenie skutecznej egzekucji), powstanie szkody u powódki oraz adekwatny związek przyczynowy między tym zaniechaniem a szkodą. Sąd w oparciu o dokonane ustalenia faktyczne stwierdził, że Gmina nie wywiązała się z obowiązku zapewnienia uprawnionym lokalu socjalnego, a jej zaniechanie miało charakter bezprawny. Sąd Okręgowy podkreślił, iż strona pozwana wiedząc o wyroku eksmisyjnym miała już w momencie jego wydania, albowiem w tamtym postępowaniu występowała jako strona powodowa. Na podstawie porównania daty wydania przedmiotowego orzeczenia z datą, od której powódka żąda odszkodowania, Sąd przyjął, że półroczny okres był wystarczający na wykonanie obowiązku przez Gminę. W świetle powyższego zaniechanie od 14 grudnia 2011 r. miało już charakter bezprawny. Sąd I instancji ocenił, iż niedostarczenie uprawnionym lokalu socjalnego uniemożliwiło powódce wynajęcie lokalu na wolnym rynku, co niewątpliwie przyniosłoby jej korzyść w postaci czynszu najmu w wysokości jaka obowiązuje na wolnym rynku. Tymczasem nie mogła ona dysponować przedmiotem swojej własności – lokalem położonym przy ul. (...) w K.. Był on zajmowany przez byłych lokatorów, co do których nie mogła przeprowadzić eksmisji, gdyż orzeczenie o eksmisji zostało wstrzymane do czasu złożenia przez Gminę oferty najmu. Ponadto powódka opłacała za byłych najemców należności z tytułu zużytej wody oraz wywozu śmieci. Wobec

powyższego, Sąd Okręgowy uznał, że powódka poniosła szkodę zarówno w postaci straty jak i utraconych korzyści. Sąd ocenił, iż powódka udowodniła szkodę w postaci utraconych korzyści, jej wysokość została dokładnie obliczona w oparciu o wnioski z opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego. Za okres dochodzony pozwem suma czynszu, który powódka mogłaby otrzymać wynajmując mieszkanie na wolnym rynku wynosiła 75.310 zł, w tym za okres od 14 grudnia 2011 r. do 8 stycznia 2014 r. (odszkodowanie pierwotnie przez nią dochodzone) była to kwota 43.179 zł. Powódka poniosła również stratę w postaci uiszczonych opłat eksploatacyjnych, które wynosiły: 7.671,59 zł za doprowadzanie wody i odprowadzanie ścieków oraz 2.812,76 zł za wywóz śmieci (do końca 2013 r. była to kwota 1.712,76 zł). Sąd Okręgowy wskazał, iż powyższe wyliczenia należało pomniejszyć o wpłaconą na rzecz powódki przez byłych lokatorów kwotę w łącznej wysokości 3.950 zł. Opłaty te były uiszczane za zużywaną przez nich wodę. Sąd, powołując się na treść art. 451 § 1 k.c. podniósł, iż dłużnik wskazał, który dług chce zaspokoić, a zatem swoboda wierzyciela co do zaliczania otrzymanej zapłaty ograniczała się do zaliczenia na związane z długiem zaległe należności uboczne oraz zalegające świadczenia główne. Sąd stwierdził, iż wierzyciel nie mógł zarachować powyższej kwoty na wierzytelność, którą nabył tytułem umowy przelewu. W konsekwencji niezaspokojona należność tytułem opłat za wodę, stanowiąca stratę powódki, wyniosła w zaokrągleniu do pełnego złotego 3.723 zł. Sąd I instancji wskazał, iż suma roszczeń odszkodowawczych wynosi 81.846 zł i tę kwotę zasądził w punkcie I wyroku wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 44.892 zł od dnia 27 lutego 2014 r. do dnia zapłaty. Zróżnicowanie kwoty należnej z odsetkami i bez odsetek wynika z faktu, że powódka domagała się jedynie w pierwotnym żądaniu pozwu tj. za odszkodowanie liczone do 8 stycznia 2014 r. Z uwagi na fakt, że strona powodowa nie wykazała kiedy nastąpiło spełnienie części świadczenia za wodę, Sąd zasądził odsetki jedynie od roszczenia dotyczącego odszkodowania za utracony czynsz najmu oraz opłaty za wywóz śmieci. Jako datę początkową naliczania odsetek Sąd przyjął 14. dzień po doręczeniu stronie pozwanej odpisu pozwu. Sąd Okręgowy ocenił, iż w przypadku gdy dojdzie do ustalenia podstaw odpowiedzialności odszkodowawczej jednostki samorządu terytorialnego, do terminu wymagalności żądania odszkodowania można zastosować art. 455 k.c., gdyż roszczenie takie jest zobowiązaniem bezterminowym. O kosztach Sąd orzekł w oparciu o art. 100 zd. 2 k.p.c., uznając stronę pozwaną za stronę przegrywającą. Na zasądzoną kwotę 8.717 zł złożyły się kwoty: 4.500 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika oraz 600 zł tytułem uiszczonych zaliczek na poczet opinii biegłego. W punkcie IV wyroku Sąd nakazał ściągnąć od strony pozwanej różnicę między łączną kwotą wynagrodzenia biegłego a uiszczoną przez powódkę zaliczką.

Wyrok Sądu okręgowego zaskarżyła apelacją pozwana, w części, to jest w zakresie punkt I, co do kwoty 6.535,76 zł odpowiadającej opłacie za tzw. media, punkt III w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach oraz punkt IV w zakresie nałożenia na stronę pozwaną obowiązku uiszczenia brakującej części wynagrodzenia biegłego.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

- naruszenie art. 417 k.c. w zw. z art. 18 ust. 5 ustawy o ochronie praw lokatorów w zw. z art. 6 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie wskutek przyjęcia przez Sąd I instancji, że powódce przysługuje roszczenie w zakresie kwoty 6.535,76 zł stanowiącej opłaty za tzw. media, mimo że powódka nie udowodniła wysokości szkody w tym zakresie,
- art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że powódka wykazała wysokość odszkodowania w zakresie w jakim odnosi się ono do należności z tytułu opłat za media, w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, że powódka poniosła w tym zakresie szkodę,
- art. 233 k.p.c. poprzez ocenę materiału dowodowego niezgodnie z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego, w szczególności przez przyjęcie przez Sąd I instancji, że zużycie wody w lokalu wynosiło 7 m³ na osobę, podczas gdy taka norma zużycia wody nie potwierdziła się w okresie kiedy w lokalu zainstalowany był licznik, a ponadto przyjęcie przez Sąd kwot wskazanych przez powódkę prowadziłoby do konstatacji, że praktycznie połowę opłat za dostawę wody i odprowadzanie ścieków za kamienicę przy ul. (...) generował lokal nr (...), a w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, że powódka poniosła szkodę w zakresie opłat za media,

- art. 207 § 6 k.p.c. poprzez dopuszczenie dowodów z dokumentów w zakresie opłat za media, na których następnie oparł się Sąd I instancji, mimo iż były one spóźnione,

- art. 100 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że powód uległ jedynie żądaniu w niewielkim zakresie i zasądził na jego rzecz całość kosztów postępowania podczas gdy należało zastosować zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów postępowania.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty apelująca wniosła o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w zakresie kwoty 6.535,76 zł (punkt I sentencji wyroku),
- zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie w jakim rozstrzyga o kosztach postępowania (punkt III i IV wyroku),
- zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

W złożonej odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Rozpoznając apelację, Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zarzuty pozwanej okazały się skuteczne. Na obecnym etapie postępowania pozwana nie kwestionuje swojej odpowiedzialności co do zasady, nie próbuje też podważyć wysokości zasądzonych na rzecz powódki odszkodowania w tej części, która obejmuje utraconą przez powódkę korzyść, z tytułu czynszu za najem lokalu położonego w K. przy ul. (...).

Apelacja obejmuje jedynie tę część rozstrzygnięcia, gdzie Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 6 535, 76 zł, tytułem naprawienia szkody, którą powódka poniosła, będąc obciążoną obowiązkiem zapłaty opłat eksploatacyjnych, nieuiszczonych przez osoby, którym Gmina – wbrew obowiązkowi wynikającemu z prawomocnego wyroku sądowego – nie przydzieliła lokalu socjalnego. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie stanowiskiem, domaganie się tego rodzaju odszkodowania znajduje podstawę w przepisie art. 18 ust. 3 ustawy z 2001 r. o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie kodeksu cywilnego. Przypomnieć też należy, że odpowiedzialność odszkodowawcza gminy, za niedostarczenie lokalu socjalnego osobie, zajmującej bez tytułu prawnego lokal osoby trzeciej, oraz odpowiedzialność osoby zajmującej lokal bez tytułu prawnego, względem której wstrzymano wykonanie orzeczenia eksmisyjnego do czasu dostarczenia przez gminę lokalu socjalnego, jest niezależna i oparta na odmiennych przesłankach. Nie ma charakteru subsydiarnego. Zasad tych pozwana na obecnym etapie rozstrzygnięcia nie kwestionuje, podtrzymuje natomiast zarzut niewykazania przez powódkę szkody związanej z opłatami eksploatacyjnymi, a w każdym razie nie wykazanie w sposób prawidłowy rozmiaru tejże szkody. Zarzuty pozwanej w tym przedmiocie okazały się skuteczne.

Rację ma w szczególności pozwana, o ile zarzuca, że Sąd Okręgowy wyliczył wysokość odszkodowania – należnego powódce z tytułu ponoszenia za lokatorów, eksmitowanych lokalu nr (...), kosztów dostawy wody i wywozu śmieci – wyłącznie w oparciu o dowolne wyliczenia powódki. Sąd Okręgowy nie wyjaśnił zresztą dlaczego dał wiarę powódce w tym zakresie, w sytuacji, gdy w toku procesu zmieniała ona swoje twierdzenia, pierwotnie podając, że miesięczna opłata z tytułu dostawy wody i odprowadzania ścieków to kwota 120 zł miesięcznie, by później określić tę należność za poszczególne lata jako, przeciętnie, 250 zł miesięcznie. Zasadnicze zastrzeżenia budzi też przyjęcie za podstawę obliczeń Sądu założenia, że przed zamontowaniem licznika, to jest przed lipcem 2013 roku, każda z osób zamieszkałych w lokalu nr (...) zużywała miesięcznie 7m.3 wody. Warto zauważyć, że w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 roku w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz. U. z dnia 31 stycznia 2002 r.), przeciętna stawka takiego zużycia na mieszkańca lokalu, o wyposażeniu takim jak lokal przedmiotowy, wynosi 2,4 m.3 do 3 m.3. Za tym, że powodowie zawyżyli wartość usług w postaci dostawy wody i odprowadzania ścieków za okres poprzedzający założenie licznika, wskazują ich własne wyliczenia, z których wynika,

że po założeniu licznika kwoty zużycia wody spadły około dwukrotnie. Sąd Apelacyjny rozważał możliwość zasądzenia odszkodowania wyłącznie za ten czas, w którym wyliczenie dochodzonych kwot opierało się już na wskazaniach licznika. Ostatecznie jednak Sąd uznał, że powódka i w tym przypadku nie wykazała szkody. Powódka w toku postępowania przedstawiła dwa identyczne zdjęcia licznika (k. 309, 309/2), które w żaden sposób nie uwiarygodniają poprawności jej wyliczeń. A przecież nic nie stało na przeszkodzie by powódka robiła zdjęcia licznika co miesiąc i w oparciu o to przedstawiła solidne rozliczenie zużycia wody w mieszkaniu nr (...). Przedstawienie takiego rozliczenia, ewentualnie uzupełnione przesłuchaniem powódki w trybie art. 304 k.p.c. mogłoby – w braku dowodów przeciwnych – stanowić dostateczną podstawę do ustalenia wysokości szkody powódki. Tymczasem powódka przedłożyła wyłącznie kierowane do pozwanych wezwania o zapłatę, a Sąd Okręgowy na tej podstawie, tj. bez ustalenia wysokości szkody zasądził odszkodowanie. Podobna sytuacja miała miejsce przy obliczaniu wynagrodzenia za wywóz śmieci. Powódka deklarowała, że obliczyła wysokość należności z tego tytułu w oparciu o stawki przewidziane uchwałą Rady Miasta K., jednakże przedłożyła stosowne dokumenty jedynie za okres po 13 marca 2013 roku (k. 310313). Nie wiadomo natomiast na jakiej podstawie powódka wyliczyła należność za wcześniejszy objęty pozwem okres.

Jak z tego wynika, pozwana trafnie podnosi w apelacji, iż powódka nie wykazała by poniosła szkodę w kwocie stanowiącej wartość przedmiotu zaskarżenia. W istocie zatem Sąd Okręgowy, zasądzając na rzecz powódki odszkodowanie w tym zakresie, zastosował przepis 322 k.p.c. – co nie było dopuszczalne, gdyż przepis ten może być podstawą określenia wysokości należnego odszkodowania jedynie wówczas, gdy udowodnienie wysokości żądania (tu szkody) jest niemożliwe, bądź nader utrudnione. Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie. Szkoła powódki mogła zostać wykazana dowodem z dokumentów urzędowych bądź prywatnych, uzupełnionych ewentualnie dowodami osobowymi. Takie dowody nie zostały Sądowi zaoferowane, co w sytuacji gdy pozwana kwestionowała wysokość żądania i przedstawiała argumenty podważające prawidłowość wyliczeń powódki, stanowiło przesłankę negatywną uwzględnienia żądania w kwocie 6545,76 zł i winno prowadzić do oddalenia powództwa w tej części, jako nieudowodnionego (art. 6 k.c.).

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że zasądzoną na rzecz powódki przez Sąd I instancji kwotę 81 846 zł, obniżył do kwoty 75 310, 24 zł, oddalając powództwo w zakresie tego obniżenia (co do 6 535,76 zł). Powyższe miało przełożenie na rozstrzygnięcie o kosztach procesu za I instancję. Powódka wygrała sprawę w 83,6%, pozwana w 16,4%. Powódka poniosła koszty w wysokości 8717 zł, z czego pozwana powinna jej zwrócić 7288 z k, pozwana poniosła koszty 3 600 zł, z czego powódka powinna jej zwrócić 591 zł. Zasądzono na rzecz powódki, tytułem kosztów procesu za I instancję różnicę powyższych wartości, tj. 6 697 zł. Podstawę przedstawionej wyżej zmiany zaskarżonego wyroku jest przepis art. 386 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. W skład tych kosztów weszło wynagrodzenie radcy prawnego (1350 zł) i opłata sądowa od apelacji (327 zł).

SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Barbara Baran SSA Teresa Rak